

1.2.3 QIM संस्थयाप्रत्यक्षशिक्षणविधे: सामूहिकमुक्तान्तर्जाल-

**पाठ्यक्रमस्य अधितन्त्रशिक्षाणांच परस्परसमन्वयनायनमनीयताप्रकल्पिता,
तेन स्वरुचिपूर्णानां पाठ्यक्रमाणांच यनेसंयोजनेच छात्राः अनुमताः। क्रियान्वयन
विवरणं देयम्।**

सामूहिकमुक्तान्तर्जालपाठ्यक्रमस्य अभिज्ञानम्

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये अन्तर्जालाधारितदूरस्थशिक्षणस्य विधि: अनेकै प्रकारकै: अनुष्ठितो विद्यते।
अस्य खलु कार्यक्रमस्य निर्मितिरेव अल्पसाधनसत्वे विविधसंस्थानेभ्यः छात्राः अध्यापकाश्च
विविधक्षेत्रीयज्ञानवन्तः भवेयुरितिधिया कृतास्ति।

पारम्परिकेखल्वस्मिन् विश्वविद्यालये प्रस्तुताधुनिकविधिमादायनैकधाः कार्यक्रमाः समायोजिताः वर्तन्ते।
समग्रे खलु कोरोनाकाले प्रत्यक्षविधिनाधनाध्यापनपिधानेन छात्राध्यापकेषु विद्याप्रसारणव्यवस्थाविगतिता
जातासीत् तत्क्षणे सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालद्वारा अन्तर्जालमाध्यममाश्रित्य विविधविभागीयपाठ्यक्रमेषु
संस्थापितानां पाठ्यग्रन्थानां विविधैः अध्यापकैः अध्ययनाध्यापनं सतर्कं कृतं विद्यते।
प्रौढिमाध्यमद्वारापाठितानां प्रकरणानां **Facebook, Youtube, Whatsapp** समूहप्रभृतिभिः
देशवैदेशिकानां शास्त्रपिपासूनां कृतेशास्त्रज्ञानप्रचारः कृतो विद्यते।

विश्वविद्यालयस्याधिकृतं ऑनलाईनपटलम्

<https://www.youtube.com/@ssvvofficial8051>

2000 अध्येतारः सम्पृक्ता:

ऑनलाईन संस्कृतप्रशिक्षणकेन्द्रतपक्षतः ऑनलाईनपटलम् (30 कार्यक्रमाः)

<https://www.youtube.com/@OSTCSSV>

100 अध्येतारः सम्पृक्ता:, 522 पंजीकृता:

एतेषांसर्वेषांपाठ्यांशानांपुनःदर्शनाथंसंरक्षणार्थञ्चविश्वविद्यालयस्यआधिकारिकंYoutubeतन्मपिनिर्मितम् स्त। Moocसदृशमेवअन्तर्जालाधारिते पाठ्यक्रमे सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयेन शास्त्रप्रचारप्रसाराय अन्यसंस्थानस्य छात्राणां ज्ञानविज्ञानविवर्धनायविविधनाम्नाअनेकेप्रकल्पाः साफल्येनसंचालिताः। तेषामक्रमेण किञ्चिद् विवरणं प्रस्तूयते।

- (1) **वैदिकविज्ञानव्याख्यानख्यानमाला** नामके प्रकल्पे अनेकमेषाख्यातिलब्धानां विदुषां वेदवेदाङ्गदर्शनप्रथित- विद्यासमाश्रित्यव्याख्यानि अभवन्।
- (2) **भारतीयज्ञानवैभवसमुल्लासः**- अस्मिन् खलु उपक्रमे भारतीयज्ञानवैभवसमुल्लासः इतिनाम्ना अन्तर्जालविधिनाख्यातिलब्धैः विद्वज्जनैर्भारतीयज्ञानविस्फोरणाय अनेकानिव्याख्यानानि अभवन्। तत्र छात्राः स्वसंस्थानीयाअपरसंस्थानीयाः रूचिपूर्वकमधीतवन्तः। इत्यंभारतीय ज्ञानवैभासमुल्लासकोऽपि उपक्रमः कीर्तनीयः वर्तते।
- (3) **सामूहिकअन्तर्जालप्रकाल्पद्वारा ज्ञानचर्चा इति नामा शास्त्रेषु विद्यमानानां प्राचीनज्ञानवैभवानांआधुनिकज्ञानद्वारातोलनं विद्यामहीयसी (गभीरा) चर्चासञ्जाता।**
तस्यां चर्चायां आधुनिकव्यवहारोपयोगिनी विद्यपि छात्रैः अध्यापकैश्चसर्वसाधरणैश्चसमाधिगतावस्तुतः विश्वविद्यालयस्यास्यपाठ्यक्रमेष पाठ्योशरूपेणस्थापितशीर्षकबिन्दवः आधुनिकदृष्ट्याचर्चायाः विषयाः आसन्। यथा- भगवद्गीतायाः दार्शनिकीदृष्टिः नवधाभक्तिविमर्शः श्रीमद्भगवतपरिचर्चा, रामचरिताश्रितोद्बोधनप्रभृतयः प्रकल्पाः अनुष्ठिताः।
- (4) **श्रुतिनिष्पवननामकेअन्तर्जालप्रकल्पेवेदेषुविशेषतः** सामवेदस्यमन्त्राणां आरोहावरोहक्रमेणउच्चारणविधेः पाठः संकल्पितोविद्यते। तत्रपाठद्वयं प्रसिद्धंवर्तते- प्रकृतिपाठः विकृतिपाठश्च। यद्यपिमन्त्रोच्चारणविधेः पाठनपाठनप्रतयक्षविधिनाभवतिस्म। किन्तुप्रथमबारंविश्वविद्यालयोऽयमन्तर्जालमाध्येनसामोधंअस्यविधेः पाठनपाठनमकरोत्। तत्रसंहितापाठे अष्टविकृतिपाठानां अन्तर्जालमाध्यमेन उच्चारणे अवरोहक्रमं पृथक्कृत्वासुस्पष्टरूपेणवेदपारायणमभवत्।

(5) अन्तर्जालमाध्यमेनसर्वत्र संस्कृतसर्वेषांमुखसंस्कृतम्, ग्रामे-2 नागरे-2, संस्कृतवाणीप्रसरेदितिधिया संस्कृतस्य भाषाशिक्षणप्रकल्पः विश्वविद्यालयीयाध्यापकैः सञ्चालितः। प्रकल्पेऽस्मिन् भाषासंभाषणभ्यासः प्रमुखः आसीत्गौणतयाव्याकरणादिनियमानांसंयोजनअपि अध्यापकैरकारि।

(6) अन्तर्जालमाध्यमद्वारा उनिषद्ग्रन्थनां वेदान्तविभागद्वारा प्रस्तुतविधिना अनेकेषां खलुप्रकरणानां पंक्तिशः अध्यापनमभवत्। प्रसङ्गेऽस्मिन् व्याकरणविषयाः अन्तर्जालमाध्येम अध्यापिताः अधीताश्च। श्रमणविद्यायाः विविधशृंखलामाध्यमेन अद्यावधिपर्यन्तं पालिबौद्धविषयाणामन्तर्गाले अध्यनाध्यापनं क्रियमाणं विद्यते।

एतदतिरिच्यापि राष्ट्रीयशिक्षानीतिमादायविश्वविद्यालयस्य अनेकेषां पाठ्यक्रमाणां विवर्धनाय बहुविधानि अन्तर्जालीयानि व्याख्यानानि अभवन्। सम्प्रतिवैयक्तिरूपेणविश्वविद्यालये अधीयानाछात्राः अध्यापनरताश्च अध्यापकाश्चस्वय मॉक्यालये MOOC प्रकल्पेन संपृक्ताश्चसन्ति, सम्प्रतिविश्वविद्यालयस्तरे अतितन्त्रीयशिक्षणप्रकल्पानां परस्परसमन्वयनायविश्वविद्यालयः यतमानः विद्यते। विश्वविद्यालय द्वारा अधिकृतमाध्यमेन ऑनलाईनप्रकल्पानामभिनवेशः कृतः। तत्र च ऑनलाईन संस्कृतप्रशिक्षणकेन्द्रतपक्षतः सर्वजनोपयोगिकार्यक्रमाः प्रचाल्यन्ते। तत्र विवरणादिकमधस्तात् प्रस्तुतमस्ति। इत्थं संस्थयाप्रत्यक्षशिक्षणविधेः सामूहिकमुक्तान्तर्जालपाठ्यक्रमस्य अधितन्त्रिशिक्षाणां च परस्परसमन्वयनाय नमनीयता प्रकल्पिता, तेन स्वरूचिपूर्णानां पाठ्यक्रमाणां चयने संयोजने चच्छात्राः अनुमताः।

सम्पृक्ता: Online MOOC Links

<https://youtu.be/SYNb9T4OTXQ>

<https://youtu.be/IJo-Y10UDvY>

<https://youtu.be/NbP7M3VxOCl>

<https://youtu.be/NbP7M3VxOCl>

<https://youtu.be/SYNb9T4OTXQ>

<https://youtu.be/IJo-Y10UDvY>

<https://youtu.be/NbP7M3VxOCl>

<https://youtu.be/SYNb9T4OTXQ>

<https://youtu.be/IJo-Y10UDvY>

<https://youtu.be/pu4SiOgD3FY>

<https://youtu.be/SYNb9T4OTXQ>

<https://youtu.be/Ijo-Y10UDvY>

<https://youtu.be/NbP7M3VxOCl>

<https://youtu.be/NbP7M3VxOCl>

<https://youtu.be/SYNb9T4OTXQ>

https://www.youtube.com/watch?v=Ijo-Y10UDvY&list=PL_a1TI5CC9RH-wNFlis7Ay6Fy46uT5VAN&index=88

<https://youtu.be/NbP7M3VxOCl>

<https://youtu.be/NbP7M3VxOCl>

<https://youtu.be/SYNb9T4OTXQ>

<https://youtu.be/Ijo-Y10UDvY>

<https://youtu.be/NbP7M3VxOCl>

<https://youtu.be/NbP7M3VxOCl>

<https://youtu.be/SYNb9T4OTXQ>

<https://youtu.be/Ijo-Y10UDvY>

<https://youtu.be/NbP7M3VxOCl>

<https://youtu.be/SYNb9T4OTXQ>

<https://youtu.be/Ijo-Y10UDvY>

<https://youtu.be/pu4SiOqD3FY>

<https://youtu.be/SYNb9T4OTXQ>

<https://youtu.be/Ijo-Y10UDvY>

<https://youtu.be/NbP7M3VxOCl>

<https://youtu.be/NbP7M3VxOCl>

online links

<https://www.youtube.com/@ssvvofficial8051>

<https://youtu.be/LVPbbB2Y4Pg>